

RABHADH

Ná déan dearmad an páipéar seo a chur ar ais le do fhreagarleabhar, nó caillfear marcanna.

Scríobh do Scrúduimhir anseo

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2007

TÍREOLAÍOCHT – GNÁTHLEIBHÉAL

ROINN 1 – FILLTEÁN

DÉ LUAIN, 11 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA, 1.30 go 3.30

N.B. TÁ ROINN 2 DEN SCRÚDÚ SEO AR PHÁIPÉAR AR LEITHLIGH.

ROIINN 1 (60 MARC)

Ní mór **GACH** ceist a fhreagairt.

Tá rogha agat **LAISTIGH** de 4 cheist.

Déan deimhin den fhillteán seo a thabhairt ar ais
in éineacht le do fhreagarleabhar.

Mura ndéanfaidh tú sin, caillfidh tú marcanna

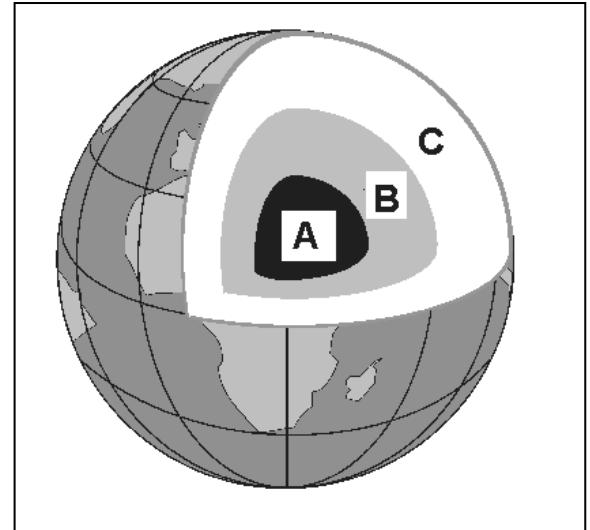
1. An Domhan á chumadh – Screamh an Domhain

Cuir na litreacha **A**, **B** agus **C** sna boscaí cearta
chun na codanna difriúla den domhan,
a thaispeántar sa léaráid, a shainaithint.

Maintlín

Croí

Screamh

2. Gnéithe Dromchla

Sainaithin i gceart an ghné
a thaispeántar sa léaráid seo.

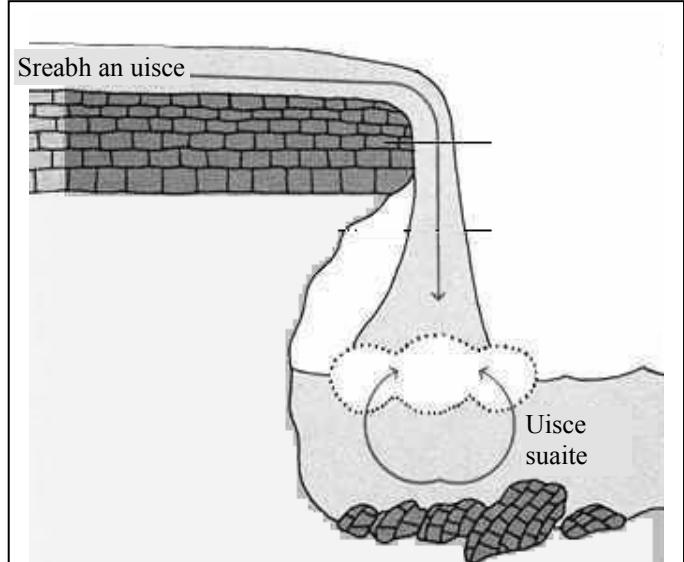
Pluais

Clár tonnghearrtha

Eas

Staic

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

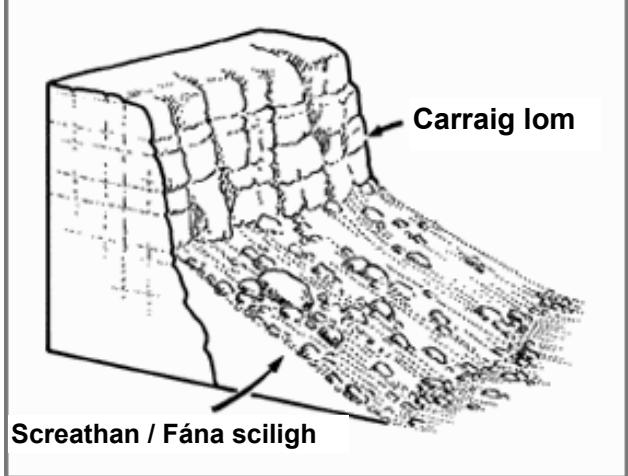
3. Síonchaitheamh

Sa léaráid seo taispeántar sampla

de shíonchaitheamh ceimiceach

de shíonchaitheamh meicniúil

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

4. Bolcán

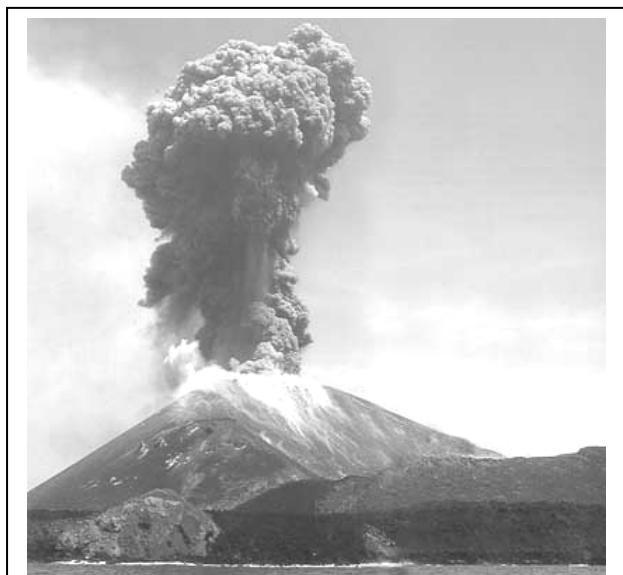
San fhótagraf seo taispeántar brúchtadh bolcánach. Is é a thugtar ar an ábhar **a shreabhann** ón mbolcán ná:

Laibhe

Scileach

Moiréan

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

5. Carraigeacha

Sa léaráid seo taispeántar Colúin Bhasailt ag Clochán na bhFomhórach i gCo. Aontroma. Cén cineál carraige é Basalt?

Carraig Dhriodair

Bruthcharraig

Carraig Mheiteamorfach

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

6. An Chruinneog

Déan staidéar ar an léaráid seo. Is é a thugtar ar na línte a ritheann ón **Oirthear** go dtí an **Tiarthar** ar an gcruinneog ná:

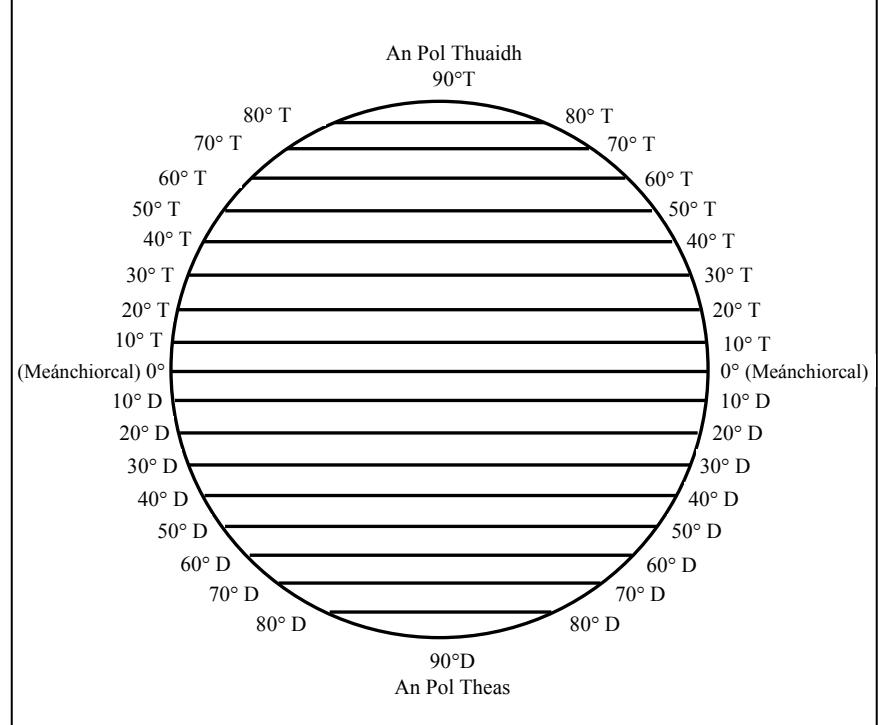
Línte domhanleithid

Imlínte comhairde

Línte domhanfhaid

Iseabair (línte comhbhrú)

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

7. Freagair 7A NÓ 7B

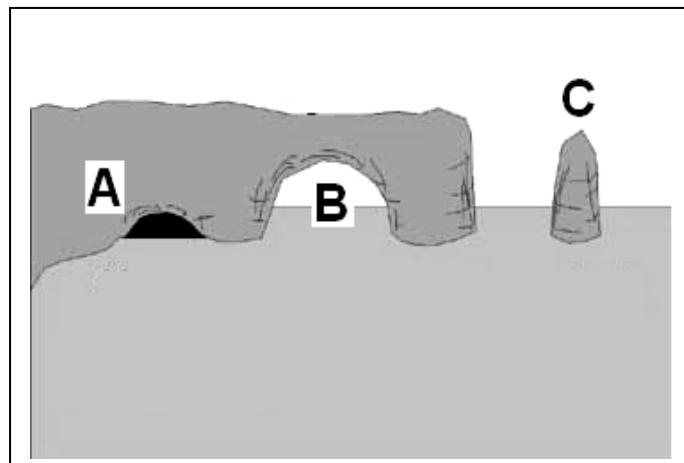
7A Gnéithe Cósta

Cuir na litreacha A, B agus C sna boscaí cearta chun na gnéithe den chreimeadh cósta, a thaispeántar sa léaráid, a shainaithint:

Airse

Pluais

Staic

NÓ

7B An tOighriúchán

Is le hoighearchreimeadh a chruthaítear an ghné a thaispeántar sa léaráid.

Is é a thugtar air ná:

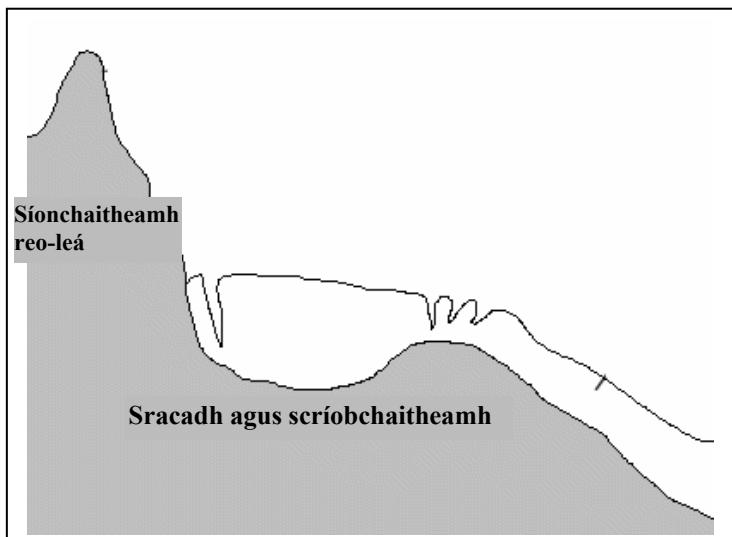
Eiscir

Loch Ribíneach

Coire nó Soirc

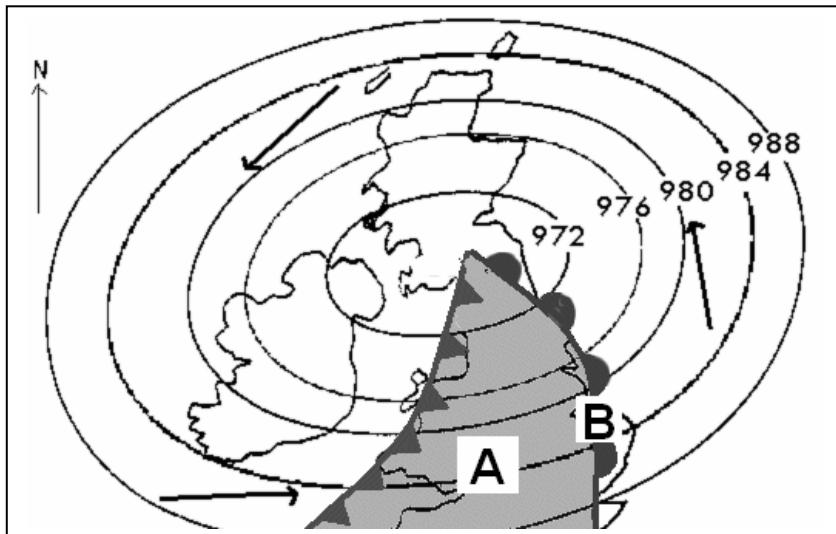
Droimnín

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

8. Freagair 8A NÓ 8B

8A Léarscáil aimsire

Sa léarscáil aimsire seo taispeántar lagrach os cionn na hÉireann agus na Breataine. Is é brú an iseabair (líne chomhbhrú) a bhfuil an lipéad A air ná:

976 hPa

980 hPa

984 hPa

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

NÓ

8B Léarscáil aimsire

Déan staidéar ar an léarscáil aimsire thuas. Seasann an líne [] a bhfuil an lipéad B air dó seo:

Fronta te

Fronta fuar

Comhrianta

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

9. Freagair 9A NÓ 9B

9A Treo

Dá mbeifeá ag taisteal ó Leitir Ceannainn go Baile Átha Cliath, cén **treo** a mbeifeá ag taisteal?

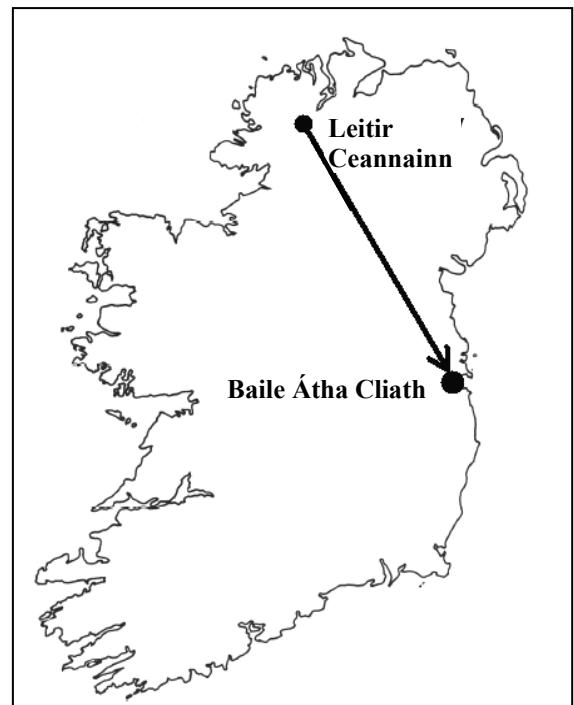
Ón Thiar Thuaidh go dtí an Thiar Theas

Ón Thiar Thuaidh go dtí an Thoir Theas

Ón Thoir Thuaidh go dtí an Thoir Theas

Ón Tuaisceart go dtí an Deisceart

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

NÓ

9B Plandáil Uladh

Is sampla í **Plandáil Uladh**:

d'imirce ag daoine aonair

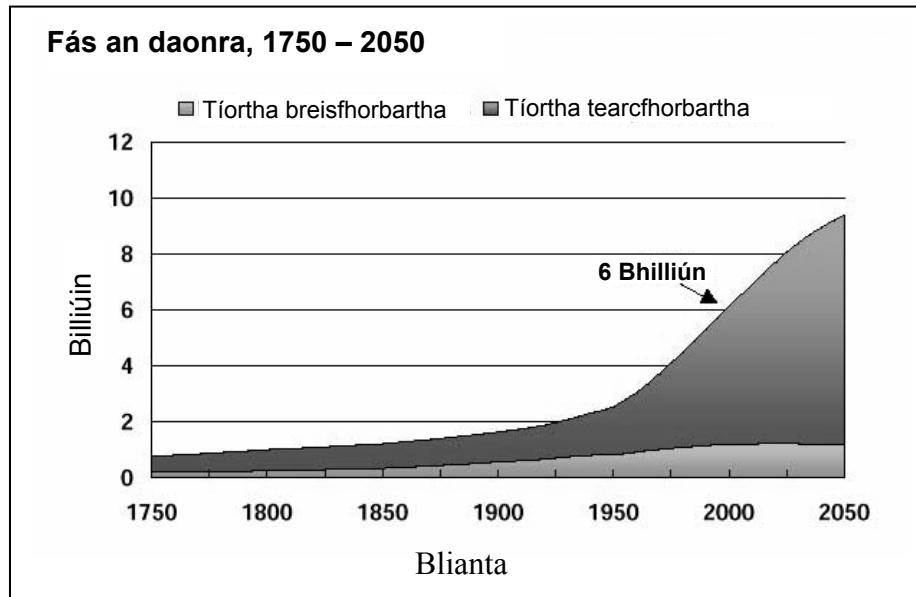
d'imirce eagraithe

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

10. Freagair 10A NÓ 10B

10A Fás an Daonra

Déan staidéar ar an ngraf thíos.

Ó 1950 i leith tá daonra an domhain tar éis a bheith:

- Ag méadú go tapa
- Ag laghdú go tapa
- Ag méadú go mall
- Ag fanacht mar an gcéanna

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

NÓ

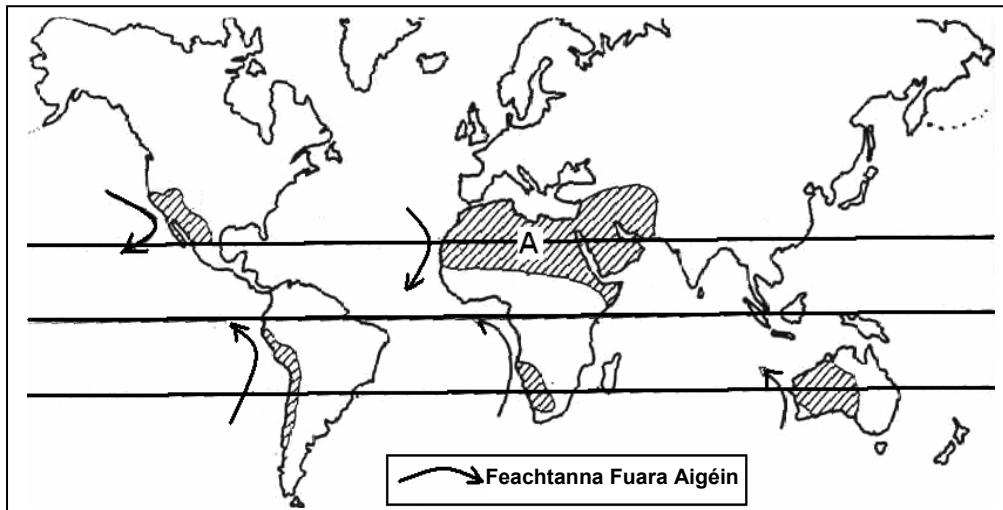
10B Dlús daonra

Is é atá i gceist le dlús daonra ná:

- Líon ionmlán na ndaoine i dtír
- Meánlín na ndaoine in aghaidh an chiliméadair chearnaigh
- An tslí a bhfuil an daonra leata amach
- Gluaiseacht na ndaoine ó áit go háit

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

11. Cineálacha Aeráide

Is é an cineál aeráide atá sa limistéar scáthlínithe (a bhfuil A air) ná: ná:

Aeráid Fhionnuar Mheasártha Aigéanach

Aeráid Mheánmhuirí

Aeráid Thuaisceartach

Aeráid Phásáigh The

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

12. Feidhm

Sa lá inniu is é **príomhfheidhm** Rotterdam ag béal abhainn na Réine ná:

Cosaint

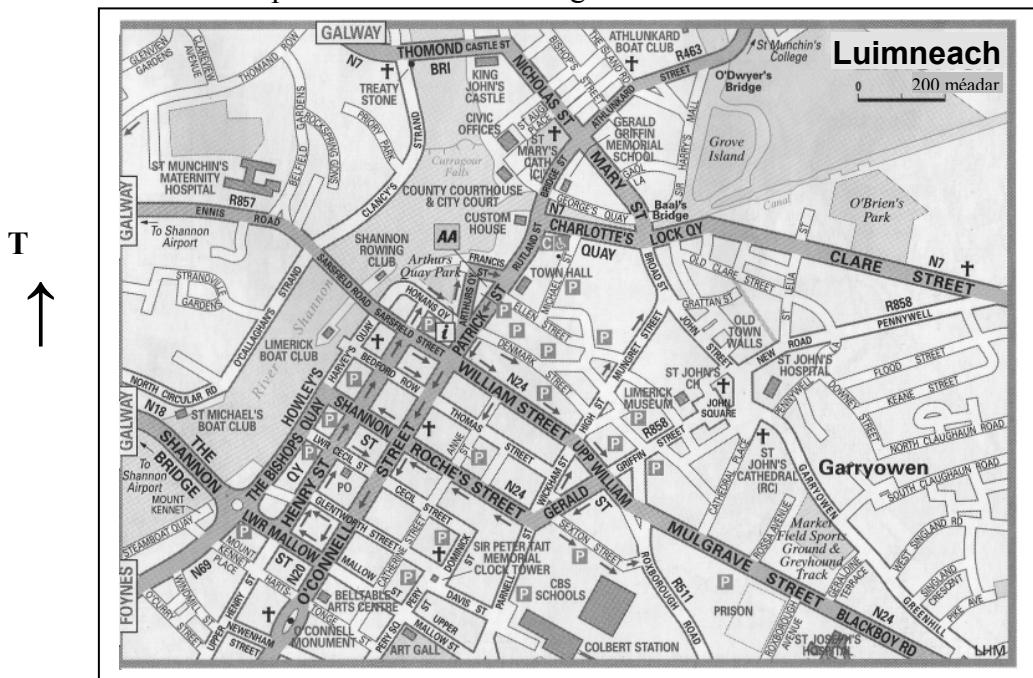
Calafort

Reiligiúnach / Eaglasta

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

13. Suímh ar léarscáil sráide

Sa léarscáil seo taispeántar Cathair Luimnigh.

Féach ar an léarscáil thusas agus ansin cuir ciorcal thart ar an bhfreagra ceart **i ngach ceann** de na ráitis thíos.

Sa taobh **thuaidh** den cheantar, taispeánann *King John's Castle / Garryowen Castle* go raibh feidhm chosanta ag Luimneach san am atá thart.

Is sampla d'fheidhm chaitheamh aimsire é *O'Briens Park / Limerick Boat Club* sa taobh **thoir thuaidh** den cheantar.

Ar imeall **theas** na léarscáile, is fianaise é *Thomond / Colbert Station* d'fheidhm iompair.

14. Tíreolaíocht Uirbeach

Tógadh an fótagraf seo le ceamara faireacháin tráchta. Tabhair faoi deara an t-am, 18.35 (6.35 p.m.). An bhfuil an trácht ar thaobh clé an dhébhealaigh:

Ag fágáil na cathrach?

Ag dul isteach sa chathair?

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

15. Gníomhaíochtaí Eacnamaíocha

Cé acu ceann de na ráitis seo a leanas atá **FÍOR**?

Is acmhainn neamh-inathnuaité é an t-uisce

Is acmhainn inathnuaité iad na bradáin

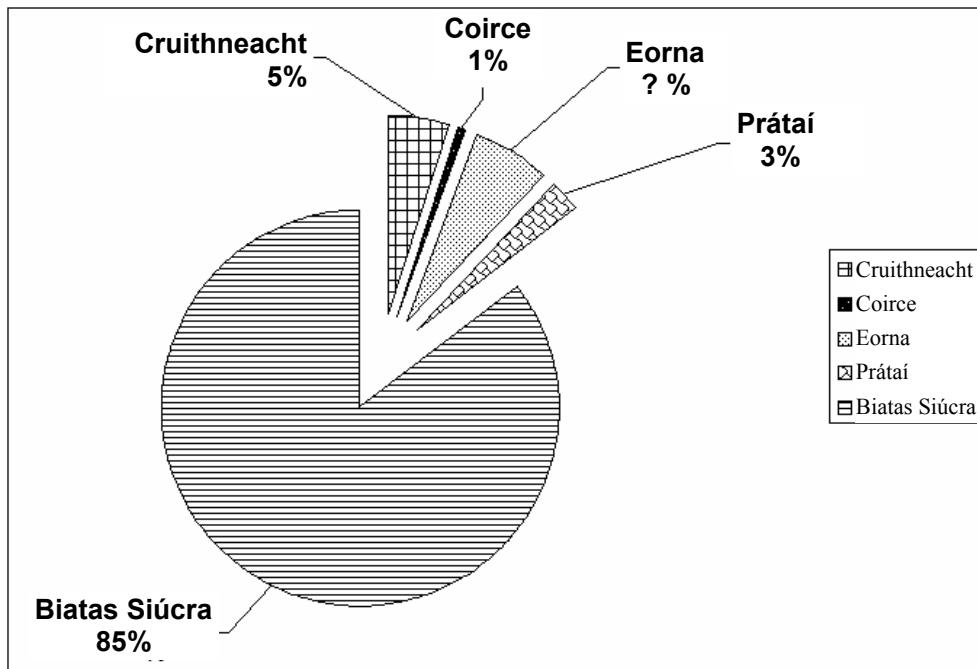
Is acmhainn inathnuaité í an mhóin

Is acmhainn inathnuaité í an ola

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

16. Léaráidí Staitistice

Sa phíchairt seo taispeántar na céadán de 5 bharr in Éirinn in 2005.

Foinse: In oiriúint ó “Ceantar, Táirgeach agus Táirgeadh Barra Roghnaithe 2005” www.cso.ie

Céard é céadán na heorna in Éirinn in 2005?

36%

13%

10%

6%

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

17. Staidéir Shuirbhéireacht Ordanáis

Féach go cúramach ar an íomhá thríthoiseach (3T) de shliocht as léarscáil de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis. Ar an íomhá seo agus ar gach léarscáil S.0. tá **Línte** a thaispeánann **airde**. Cad a thugtar ar na línte seo?

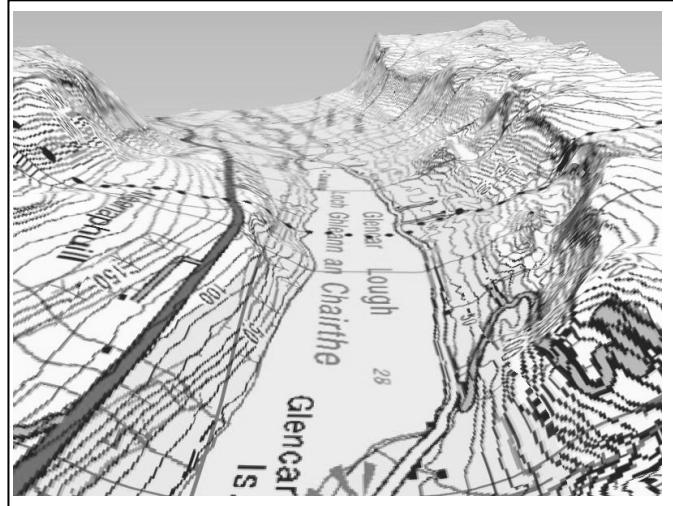
Comhrianta

Isihiaití

Iseabair

Línte eangaí

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

18. Tagairtí Eangaí

Féach ar an léarscáil de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis a thugtar leis an bpáipéar seo. Is é an ghné Stairiúil ag tagairt eangaí **0 137 748** ná:

Reilig

Mullóg

Caisleán

Tobar Beannaithe

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

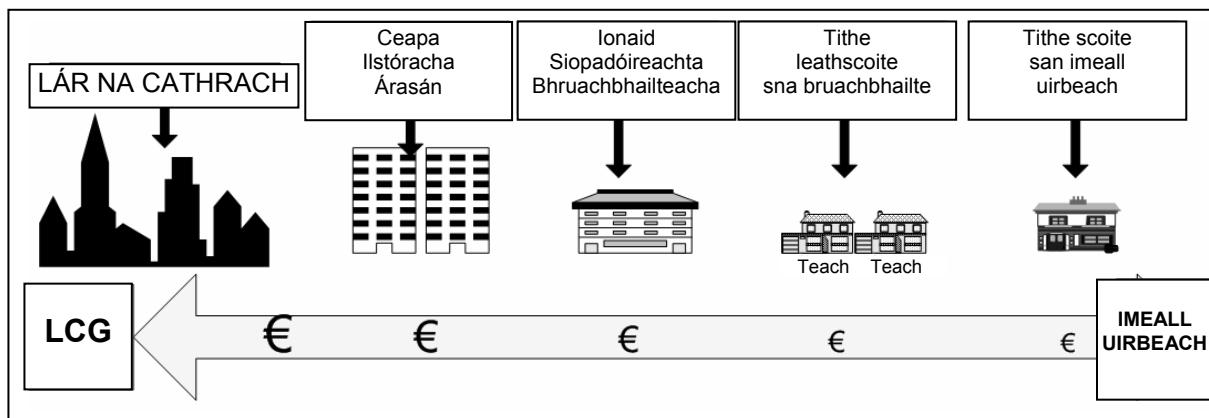
19. An Domhan i mbéal Forbartha

Cé acu tráchttearra díobh seo a leanas is dóichí a ndéanfaí a onnmhairiu
as an domhan i mbéal forbartha go dtí an domhan forbartha?

- Pónairí caife
- Ríomhairí
- Trealamh míleata
- Fóin phóca

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

20. Luachanna Talún sna Cathracha

Cad a deir an léaráid seo linn faoi luachanna talún?

Laghdaíonn luachanna talún i dtreo lár na cathrach

Méadaíonn luachanna talún i dtreo lár na cathrach

Ní athraíonn luachanna talún i dtreo lár na cathrach

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

Leathanach Bán

Leathanach Bán